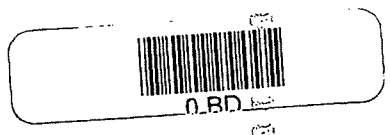

1000 2012

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

0
2
0
1
2

De minister van Veiligheid en Justitie
mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Directie Strategie en
Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 30
2514 EM Den Haag
correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 15
www.rechtspraak.nl

datum 9 mei 2012
contactpersoon
doorkiesnummer
faxnummer
e-mail
ons kenmerk
uw kenmerk
onderwerp

Advies conceptwetsvoorstel herziening regels betreffende
extraterritoriale rechtsmacht in strafzaken en conceptbesluit
internationale verplichtingen extraterritoriale rechtsmacht.

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 6 maart 2012 met opgemeld kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") u te adviseren over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de herziening van de regels over de werking van de strafwet buiten Nederland (herziening regels betreffende extraterritoriale rechtsmacht in strafzaken) (het "Wetsvoorstel"), alsmede over het concept besluit tot aanwijzing van de gevallen waarin internationale overeenkomsten en besluiten tot het vestigen van rechtsmacht verplichten (Besluit internationale verplichtingen extraterritoriale rechtsmacht) (het "Besluit").

Het Wetsvoorstel strekt tot aanpassing van de regeling inzake de uitoefening van extraterritoriale rechtsmacht door Nederland. De regeling bepaalt de reikwijdte van de mogelijkheden om strafbare feiten die in het buitenland zijn begaan in Nederland te vervolgen en te berechten. Die huidige regeling is inde loop der tijd door verschillende omstandigheden tamelijk ondoorzichtig geworden waardoor ook de keuzes en de grondslagen voor de vestiging van rechtsmacht dikwijls niet meer goed tot uitdrukking komen. Volgens de Memorie van Toelichting (MvT) is er bovendien aanleiding om strafrechtelijk optreden tegen de aantasting van wezenlijke nationale belangen van een steviger grondslag voor de uitoefening van rechtsmacht te voorzien.

Met het Wetsvoorstel wordt tevens uitvoering gegeven aan de toezegging van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer om te bezien op welke wijze vorm kan worden gegeven aan de toepasselijkheid van de strafwet op hier te lande verblijvende vreemdelingen die zich buiten Nederland schuldig hebben gemaakt aan (commune) strafbare feiten.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 9 mei 2012
kenmerk
pagina 2 van 3

05/10/2012 14:53:00

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

Advies

De Raad heeft kennisgenomen van het Wetsvoorstel en heeft enkele inhoudelijke opmerkingen.

1. Algemene Opmerkingen

De Raad verwelkomt de herschikking en herformulering van de regels betreffende de extraterritoriale rechtsmacht in strafzaken, omdat deze regels daarmee toegankelijker worden. Weliswaar wordt een deel van de regeling verplaatst naar een algemene maatregel van bestuur, te weten het Besluit, maar het Wetsvoorstel en het Besluit komen de overzichtelijkheid van de materie ten goede.

De Raad merkt op dat de noodzaak van uitbreiding van rechtsmacht ter zake van strafbare feiten die in het buitenland tegen Nederlanders en hier gedomicilieerde vreemdelingen worden gepleegd in zoverre niet wordt onderbouwd, dat in de Memorie van Toelichting geen voorbeelden worden genoemd van gevallen waarin de dader thans noch in het buitenland noch hier te lande vervolgd kan worden. Ook worden anderszins geen aanknopingspunten genoemd waaruit blijkt dat dergelijke gevallen zich voordoen.

De Raad begrijpt dat het Besluit als een soort bijlage fungeert teneinde het zoeken naar de regels van extraterritoriale rechtsmacht te vereenvoudigen en dat de rechtsmacht niet bij het Besluit kan worden uitgebreid of beperkt ten opzichte van hetgeen uit de wettelijke regeling voortvloeit. Een dergelijke mogelijkheid zou de Raad ongewenst achten.

Ten slotte vraagt de Raad aandacht voor de noodzaak tot afstemming van de rechtsmacht tussen de EU-lidstaten. De Raad wijst daarbij op de zeer ruime formulering van het *ne bis in idem*-beginsel in artikel 54 van de Schengen uitvoeringsovereenkomst² en artikel 50 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.³ Bovendien overlappen de rechtsmachtregelingen van de EU-lidstaten elkaar aanzienlijk.

2. Werklastgevolgen

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

² Overeenkomst van 19 juni 1990, Trb. 1990, 145.

³ PbEU 30 maart 2010, C83/391.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

05/10/2012

11:53

00

datum 9 mei 2012
kenmerk
pagina 3 van 3

Het Wetsvoorstel heeft werklastgevolgen voor de rechtspraak, omdat de rechtsmacht wordt uitgebreid. De omvang en de strekking van die uitbreiding zullen naar het zich laat aanzien leiden tot een beperkt aantal extra zaken per jaar. Hiervan uitgaande zijn de werklastgevolgen voor de rechtspraak niet noemenswaard. De Raad behoudt zich het recht voor hierop terug te komen als de praktijk anders mocht uitwijzen.

Slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel of het Besluit op belangrijke onderdelen worden gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Wetsvoorstel, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad.

Hoogachtend

Voorzitter